

Rychlá vyšší jednotka po stránce materiální.

Ve VR., roč. XIV, čís. 1—5, pojednává mjr. gšt. Papoušek o motorisaci a mechanisaci armády. V svém pečlivém rozboru shrnuje názory a zásady odborníků různých armád, zmiňuje se o možnostech použití motorisovaných a mechanisovaných jednotek v různých operacích a v závěru podává nástin dosavadní situace v některých cizích armádách.

Uvedená studie je velmi cenná, neboť nás seznamuje s vyšší jednotkou, která slučuje různé rychlé jednotky s novodobými zbraněmi a prostředky v jednu organickou operativní jednotku. Poněvadž podle výroku různých odborníků jde o „vyšší jednotku budoucnosti“, je třeba abychom sledovali bedlivě nejen její další vývoj, nýbrž abychom ji podrobili celkovému rozboru i po stránce materiální.

Je beze sporu, že má-li býti předvídaná rychlá vyšší jednotka (R.J.) schopna boje, pohybu a života, je třeba, aby byla po stránce materiální tak vybavena, aby to odpovídalo kladeným požadavkům taktickým.

Vzhledem k tomu, že organizace R.J. je stále ještě v stadiu studijním a definitivní přijetí určitého typu vyžaduje praktického vyzkoušení, zmíním se jen o hlavních zásadách a o nejdůležitějších orgánech služeb, které by měly býti při organizaci R.J. vzaty v úvahu. Chci tím dáti podnět povolanějším činitelům, aby zaujali k dalšímu budování R.J. i po stránce materiální své stanovisko a vyslovili o něm své názory.

Pramenů k studiu otázky materiálního zajištění a vybavení nově tvořených R.J. je velmi málo. O složení služeb R.J. ve větším rámci nebylo dosud nic uveřejněno, jen ojediněle lze se dočísti něčeho o složení bojových trénů některé menší mechanisované jednotky.

Je to samozřejmě, poněvadž nejdříve musíme znáti přesné operativní a taktické úkoly, podle nich organisovati bojové jednotky v tak-

tické svazky a konečně pomýšletí na materiální vybavení, které musí odpovídati požadovaným úkolům.

Organisace bojových složek novodobé R.J. je již aspoň v studiích více méně ustálena. Za podklad těchto úvah vezmeme typ R.J., pro nějž je v jiných státech dosti sympatie, t. j. R.J. skládající se z velitelství vyšší jednotky s příslušným štábem, z jezdeckých jednotek (1—2 jezdecké brigády zesílené posilovými prostředky), z vlastní rychlé brigády (pěchota na autech, útočná vozba), z dělostřelectva, letectva a z pomocných zbraní.

O úkolech moderní R.J. nelze také mít pochyb. Jsou to opět úkoly, pro něž je stvořeno jezdecktvo, a to úkoly jak taktické, tak i operativní. Nová organisace se snaží jen využití pokroku techniky a vytěžit z něho pro jezdecktvo co nejvíce tím, že zvyšuje jeho průraznost a staví dosavadní jeho největší nevýhodu — křehkost — do pozadí. Proto lze právem očekávat, že úkoly samostatné, rázu čistě operativního, operace do boku a do týlu a nájezdy budou příští R.J. ukládány častěji než dosud.

A proto je nutno tuto jednotku vybavit pro samostatné úkoly též materiálně tak, aby byla soběstačná po každé stránce, mohla vésti boj i delší čas samostatně a to i v situaci, kde nebude mít naději na zásobování z týlu.

Musí být tudíž dále snahou, motorisovati i jednotlivé služby, přiblížit je tím co nejvíce k bojišti a urychlit tak působnost a činnost služeb.

Toto vybavení nemůže ovšem přesahovati hranice možnosti a nesmí být na újmu její pohyblivosti. Proto musí být první zásadou pro organisování útvarů služeb R.J., aby byla vybavena poměrně tak, jak vybavujeme divisi pěší, ale s náležitým zřením na její motorisaci a mechanisaci. Bude-li pak svěřen rychlé jednotce úkol dlouhodobý, bude nutno ji dotovati zvlášť posilovými prostředky, právě tak, jak to činíme při výminečných úkolech divisi, jakým je na př. útok na silně opevněnou pozici, a pod.

Kdybychom vybavili R.J. silněji útvary služeb, neměli bychom záruky, že prostředků na její organisaci vynaložených bude vždy zcela využito.

Uvážíme-li konečně rychlost a pohyblivost útvarů bojových, jež bude nutno zásobovati, dojdeme k závěru, že ze služeb vyšší rychlé jednotky zmizí úplně kůň, ježž bude nutno všude nahraditi motorem.

Zbývá ještě se rozhodnouti, zda mají být služby centralisovány či rozděleny přímo na jezdecké a rychlou brigádu. V rozdělení je opět nedostatek záruky, že bude všech prostředků služeb využito plně. Zatím co u brigády slabě angažované nebude zvláštních materiálních potřeb, může být u ostatních právě v rozhodujících momentech nedostatek. Je proto snad lépe služby centralisovati v rukou velitele vyšší jednotky, organisovati je však tak, aby hlavní z nich bylo lze dělití a přidělovati části jich brigádám, vyslaným k odlehlým úkolům.

Po této všeobecné úvaze lze pak již konkrétněji přemýšletí o vybavení službami.

*

Útvary služeb R.J.

1. Intendanční služba.

Za základ rozboru intendanční služby R.J. vezmeme intendanční útvary naší dosavadní jezdecké brigády.

Vzhledem k zvýšeným počtům podřízených jednotek R.J. bude třeba zesílit úměrně intendantní park personálem a dopravními prostředky, zvláště rekvisiční oddělení. Zásadu úplné motorisace uplatněnou již u dosavadního jezdeckého intendantního parku je třeba zachovati.

O otázce jatek a pekárny není třeba se šířiti. Povaha operací R.J. zřídka kdy připustí možnost nerušeného etablování pekárny a jatek. Při eventuálním etablování je pak nebezpečí, že vzdálenost mezi místem etablování a vojsky vzroste tak, že oba útvary nejen nebudou moci divisi prospěti, nýbrž ji jen zatíží.

Zásobování masem a chlebem bude proto nutno prováděti i nadále podle dosavadních platných norem buď péčí armády nebo některé vyšší jednotky nebo z místních zdrojů.

Pokud jde o dělitelnost intendantního parku na brigády, nebude jí u parku samého přímo třeba. Jeho úkolem zůstane dále jen získávání, odběr, třídění a výdej proviantu. U nákladních automobilních kolon, naložených kombinovanou dávkou, lze již dělení jich provést a naložiti kombinovanou dávkou podle jednotlivých jednotek.

Pro případy samostatného dlouhodobého operativního úkolu bude pak nutno R.J. vybaviti vždy zvlášť, obzvlášť bude-li úkolem nucena prováděti operace v území nepřátelském a evakuovaném, a to úměrně k době trvání úkolu.

2. Zdravotnická služba.

Těž ve zdravotnické službě zůstanou zásady odsunu raněných nedotčeny. Lze uvažovati jen o přidělení nemocnice pro útvar s tak vysokým početním stavem. Zdá se však, že by ani ta neměla příznivých podmínek k etablování a že by při rychlém spádu jen překážela.

Dostačí snad, bude-li R.J. přidělena zdravotnická ambulance, kterou bude však nutno organisovati tak, aby byla skutečně na 3 sekce dělitelná přidáním lékařů a zdravotnického personálu, dále zdravotnická automobilní kolona nejméně v síle zdravotnické kolony naší divise. Jejím úkolem bude pak odsun od jezdecké zdravotnické ambulance nebo od jednotlivých sekcí přímo do odsunové nemocnice nebo do některé nemocnice armádní.

Při samostatném úkolu, sahajícím do velké hloubky a daleko před ostatním vojskem armády, nevystačí však ani 10 zdravotnických aut. Bude proto úkolem přednostů zdravotnické služby R.J. i nadřízené armády (armádní skupiny), projednati a provést zesílení v poměru k danému úkolu.

3. Veterinářská služba.

Protože se organisací R.J. počet koňstva podstatně nezvyšuje, dostačí i pro R.J. motorisovaná veterinářská ambulance.

4. Zbrojní služba.

Počet děl R.J., přiděleného dělostřelectva a děl v tancích, dále organisací příslušnost pěchoty na autech k R.J. a mnoho kulometů útočné vozby stavi do popředí otázku zásobování střelivem a tím i zbrojní službu. Protože tuto službu bude nutno organisovat u R.J. zcela nově, je nutno si jí blíže všimnouti.

Předpokládejme, že se dosavadní rozdělení střeliva na sledy u útvarů, které až dosud tvořily normální jezdecké brigády, nezmění. Až dosud měly jezdecké pluky 2 sledy střeliva přímo u eskadrony a 3. sled u pluku. Protože pak i počet eskadron zůstává nezměněn, ledaže

místo jedné ze dvou kulometných eskadron vidíme v novém složení eskadronu doprovodných zbraní, zůstane zhruba i počet střeliva těchto tří sledů nezměněn. Rovněž počet střeliva u cyklistické korouhve a EOA. zůstane nedotčen.

Pěchota na autech má rovněž své dva sledy střeliva a půjde jen o změnu dopravních prostředků.

Prapor útočné vozby je útvar nový. I když nemáme určen typ tanků a středních tanků, můžeme podle přístupných dat armád v tomto oboru vyspělejších vzít za podklad, že normální dotace každého kulometu v tanku činí 5000, každého děla pak 200 nábojů. Tato čísla mohou se ovšem měnit podle typu.

Dělostřelecké oddíly automobilní mají svou známou organizaci, t. j. všechny 3 sledy střeliva u sebe.

Tím jsme si uvědomili celkovou situaci munice u všech útvarů R.J., pokud ji mají přímo u sebe a v svých bojových trénech.

Tento počet, stačí-li na jeden den boje, nevystačí však již na druhý a bude jej nutno doplnit. Při velké rychlosti a tím i velkých vzdálenostech, jež R.J. bude s to urazit, nelze spoléhat na to, že armáda bude vždy s to obměňovati denně celou normální dotaci R.J. Kromě toho by velitel R.J. neměl ani jediného náboje, s nímž by disponoval sám. Účinná kontrola situace střeliva by se mu tak úplně vymkla z rukou. Neměl by ani možnosti sám účinně zasáhnouti, kdyby někde byl nedostatek střeliva, a kdyby byl odkázán jen na žádosti k armádě.

Všechny tyto důvody svědčí pro zřízení nového sledu střeliva, s nímž bude moci přímo disponovati velitel rychlé divise, tedy pro zřízení muničních kolon neboli zbrojního parku R.J.

Je jen otázka, jak by měl býti tento divisní sled dotován. Odpověď se vymyká z rámce tohoto všeobecného pojednání, neboť abychom mohli vypočítat množství munice, musilo by být definitivně stanoveno složení R.J.

Zásadou musí býti, dáti veliteli R.J. určitou dispoziční zásobu munice, kterou může zasaditi tam, kde je jí právě třeba. Řídicím orgánem zbrojní služby R.J. by byl velitel dělostřelectva R.J.

5. Automobilní služba.

Vzhledem k motorisaci R.J. bude počet motorových vozidel velmi značný; tím nabývá automobilní služba obzvláštní důležitosti. Tato služba, bez níž se R.J. nijak neobejde, bude mít za úkol prováděti jak opravu vozidel, tak zásobování pohonnými hmotami.

Pro opravu vozidel bude třeba organisovati automobilní park s příslušnými pojízdnými automobilními dílnami, jež by byly s to provésti opravy I. a II. stupně.

Zajištění pohonných hmot by bylo provedeno jednak přímo v bojových trénech (pro bitevní vozy), jednak v pojízdných cisternách automobilního parku R.J.

Podrobnou organizaci automobilní služby R.J. bude lze stanoviti až na základě počtu motorových vozidel R.J. a předvídaného denního výkonu.

Důležitým poznatkem tohoto pojednání je, že při dalším studiu organizace a způsobu užití R.J. bude třeba míti zřetel na materiální otázky této nové vyšší jednotky; ty však těsně souvisí s domácím průmyslem a s bohatstvím toho onoho státu.